

Neytendastofa
04 238

Ársreikningur 2018

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymsyfirlit	5
Skýringar	6

**Neytendastofa
kt. 690605-3410
Borgartúni 21, 105 Reykjavík**

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Neytendastofa er ríkisaðili í A-hluta sem starfar á grundvelli sérlaga. Stofnunin treystir öryggi og réttindi neytenda í viðskiptum og annast eftirlit og framkvæmd laga um neytendavernd. Stofnunin sinnir stjórnsýsluverkefnum á sviði neytendamála, vöruöryggismála, opinberrar markaðsgæslu og mælifræði.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnavnið 10 og málaflokk 10 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2018 var ársveltan kr. 241,7 milljónir og afkoma kr. 5,4 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 11,8 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 47,5 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2018 gefi glöggja mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Neytendastofu í samræmi við lög um opinber fjármál og lög um ársreikninga.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Neytendastofu fyrir árið 2018 með undirritun sinni.

Þaylijaník 30. september 2019
Staður dags.
Hlynur Þorláksson
Forstöðumaður

Yfirlit um afkomu ársins 2018

	Skýr	2018	2017
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	3	194.400.000	193.384.217
Seld þjónusta	4	37.918.495	32.684.261
Framlög og ýmsar tekjur	5	6.047.186	5.207.065
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	3	3.338.655	2.927.797
	Tekjur samtals	241.704.336	234.203.340
Gjöld			
Laun og launatengd gjöld	6	155.452.968	144.291.781
Annar rekstrarkostnaður	7	77.502.013	76.303.369
Afskriftir	8	3.338.655	2.927.797
	Gjöld samtals	236.293.636	223.522.947
Afkoma (tap) fyrir fjármagnsliði		5.410.700	10.680.393
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		16.389	69.749
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(27.445)	(53.183)
		(11.056)	16.566
Afkoma (tap) fyrir hlutdeildartekjur		5.399.644	10.696.959
	Afkoma ársins	5.399.644	10.696.959
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárhheimildaliðum			
Rekstur		5.399.644	10.696.959
		5.399.644	10.696.959

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

	Skýr	31.12.2018	31.12.2017
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:			
Áhöld, tæki og búnaður	9	11.376.329	9.151.140
Aðrar eignir		134.572	134.572
		<u>11.510.901</u>	<u>9.285.712</u>
		<u>11.510.901</u>	<u>9.285.712</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur		0	3.332.746
Tengdir aðilar	10	16.233.321	15.456.300
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	11	4.193.861	1.382.615
Handbært fé		15.521.403	21.099.509
		<u>35.948.585</u>	<u>41.271.170</u>
		<u>35.948.585</u>	<u>41.271.170</u>
Eignir samtals		47.459.486	50.556.882
		47.459.486	50.556.882
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Hrein eign	12	11.842.398	6.442.754
		<u>11.842.398</u>	<u>6.442.754</u>
		<u>11.842.398</u>	<u>6.442.754</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	10	1.149.908	15.990.513
Viðskiptaskuldir		6.965.561	4.975.910
Ýmsar skammtímaskuldir	13	14.754.562	13.861.993
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	14	12.747.057	9.285.712
		<u>35.617.088</u>	<u>44.114.128</u>
		<u>35.617.088</u>	<u>44.114.128</u>
Skuldir samtals		47.459.486	50.556.882
		47.459.486	50.556.882
Aðrar upplýsingar	15		

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstremisýfirlit ársins 2018

	Skýr	2018	2017
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins	5.399.644	10.696.959	
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstremi:			
Afskriftir	8 3.338.655	2.927.797	
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	(3.338.655)	(2.927.797)	
	<u>5.399.644</u>	<u>10.696.959</u>	
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur	521.500	(1.377.205)	
Tengdir aðilar	(15.617.626)	6.337.775	
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir	2.882.220	(3.159.472)	
	<u>(12.213.906)</u>	<u>1.801.098</u>	
	Handbært fé frá rekstri		
	<u>(6.814.262)</u>	<u>12.498.057</u>	
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	9 (5.563.844)	(3.415.783)	
	<u>(5.563.844)</u>	<u>(3.415.783)</u>	
Fjármögnumarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag	6.800.000	3.415.783	
	<u>6.800.000</u>	<u>3.415.783</u>	
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs	(5.578.106)	12.498.057	
	<u>21.099.509</u>	<u>8.601.452</u>	
	Handbært fé í árslok		
	<u>15.521.403</u>	<u>21.099.509</u>	

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstremisýfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál, lög um ársreikninga og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs að teknu tilliti til ákvæða í IPSAS 33 um innleiðingu IPSAS (International Public Sector Accounting Standards) auk reglugerðar um framsetningu og innihald ársreikninga nr. 696/1996 eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í góðri reikningsskilavenju, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði IPSAS 33 en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækins endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestungunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	Óafskrifnað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Vaxtagjöld af lánum sem tekin hafa verið til þess að fjármagna kaup á varanlegum rekstrarfjármunum eru eignfærð á þeim tíma sem tekur að koma þeim í nýtingarhæft ástand. Önnur vaxtagjöld eru gjaldfærð í yfirlit um afkomu.
Kostnaður vegna viðhalðs er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifnaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Vlðskiptakröfur

Vlðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Vlðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Vlðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

2. Fjárhagsleg áhættustjórnun

Starfsemi stofnunarinnar hefur í för með sér margvíslega áhættu svo sem mótaðilaáhættu, áhrif breytinga á gengi erlendra gjaldmiðla og vaxtabreytinga. Áhættustjórnun stofnunarinnar beinist að aðgerðum til þess að draga úr þessum áhættuþáttum.

Skýringar

3 Tekjufærsla fjárveitinga

	2018	2017
Fjárveiting ársins	201.200.000	196.800.000
Rekstrarfjárveiting flokkuð sem fjárveiting til fjárfestinga	(6.800.000)	(3.415.783)
Tekjufærsla fjárveitinga	194.400.000	193.384.217
Tekjufærsla frestaðra tekna	3.338.655	2.927.797
	197.738.655	196.312.014

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar-tilfærslur	Fjármagns-tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum	202.400.000	0	0	202.400.000
Launbætur	(1.200.000)	0	0	(1.200.000)
Fjárveiting til rekstrar flokkuð sem fjárfestingafjárveiting	(6.800.000)	0	0	(6.800.000)
Fjárveiting til tekna	194.400.000	0	0	194.400.000
Ráðstöfun ársins, skv. rekstrarreikningi	(189.000.356)	0	0	(189.000.356)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	5.399.644	0	0	5.399.644

4 Seld þjónusta

	2018	2017
Verksala	16.565.912	16.650.020
Sala á vöru og þjónustu	12.903.683	9.448.841
Fræðslustarfsemi og fundir	8.448.900	6.585.400
	37.918.495	32.684.261

5 Framlög og ýmsar tekjur

Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	4.413.510	3.000.000
Ýmsar tekjur	1.633.676	2.207.065
	6.047.186	5.207.065

6 Laun og launatengd gjöld

Laun	124.238.078	117.709.757
Orlof, breyting	1.545.969	(1.963.044)
Launatengd gjöld	28.441.513	27.015.889
Starfsmannakostnaður	1.227.408	1.529.179
	155.452.968	144.291.781
Meðalfjöldi stöðugilda	14,3	14,3

Skýringar

7 Annar rekstrarkostnaður

	2018	2017
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	1.040.190	641.279
Tæki og búnaður til innréttингa	424.241	0
Ýmis tæki og áhöld	318.806	415.291
Varahlutir og viðhaldsvörur	78.007	82.198
Orkugjafar	1.052.002	1.201.873
Matvæli	2.106.856	1.163.805
Almennar rekstrarvörur	340.247	324.188
Vörukaup, almenn	<u>5.360.349</u>	<u>3.828.634</u>
Rannsóknarstofuefni	202.289	39.073
Vörukaup, sérgreind	<u>202.289</u>	<u>39.073</u>
Fundir, námskeið, rlsna	1.716.532	1.334.367
Ferðir, upphald	5.874.624	5.207.896
Akstur	776.707	868.323
Sérfræðiþjónusta	7.012.715	8.205.338
Innheimita, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	108.504	105.424
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	825.473	657.517
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	<u>1.937.449</u>	<u>1.752.471</u>
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	<u>18.252.004</u>	<u>18.131.336</u>
Afnotagjöld	10.883.449	9.873.131
Leigugjöld	34.618.292	33.808.940
Notkun véla og flutningatækja	93.017	95.651
Verkkaup	3.627.375	4.842.528
Kostnaðarhlutdeild	4.142.036	3.101.174
Tryggingar, lögbóðnar	98.895	0
Opinber gjöld	19.984	36.212
Tilfærslur	178.300	120.300
Tapaðar kröfur	0	2.423.138
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	<u>53.661.348</u>	<u>54.301.074</u>
Vörukaup I	16.159	0
Vörukaup II	<u>9.864</u>	<u>3.252</u>
Vörur til endursölu og birgðabreyting	<u>26.023</u>	<u>3.252</u>
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>77.502.013</u>	<u>76.303.369</u>

8 Afskriftir

Áhöld, húsgögn, skrifstofuvélar o.p.h.	2.271.546	1.909.682
Lækninga- og rannsóknartæki	977.594	1.018.115
Áhöld, tæki og búnaður	3.249.140	2.927.797
Sölutap og úreltar eignir	89.515	0
	<u>3.338.655</u>	<u>2.927.797</u>

Skýringar

31.12.2018 31.12.2017

9 Varanlegir rekstrarfjármunir

		31.12.2018	31.12.2017
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:			
Áhöld, tæki og búnaður	11.376.329	9.151.140	
Aðrar eignir	134.572	134.572	
	11.510.901	9.285.712	

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2018:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2018	25.024.559	134.572	25.159.131
Viðbætur á árinu	5.563.844	0	5.563.844
Selt/niðurfært á árinu	(922.954)	0	(922.954)
	29.665.449	134.572	29.800.021
Afskriftir 1.1.2018	15.873.419	0	15.873.419
Selt/niðurfært á árinu	(922.954)	0	(922.954)
Afskrift ársins	3.338.655	0	3.338.655
	18.289.120	0	18.289.120
Staða 31.12.2018	11.376.329	134.572	11.510.901

10 Tengdir aðilar

2018 2017

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	1.061.684	0
Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	0	284.663
Áætluð leiðréttung vegna fjárveitinga	15.171.637	15.171.637
	16.233.321	15.456.300

Skuldur við tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	0	14.012.903
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	1.149.908	1.977.610
	1.149.908	15.990.513

11 Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður

Fyrirframgreiddur kostnaður	4.193.861	1.382.615
	4.193.861	1.382.615

12 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárréikningum

		31.12.2018	31.12.2017
Hrein eign			
Jöfnuður 1.1.	6.442.754	(19.425.842)	
Niðurfelling vegna orlofsskuldbindingar	0	15.171.637	
Afkoma ársins	5.399.644	10.696.959	
Jöfnuður 31.12.	11.842.398	6.442.754	

Áætlað framlag á móti orlofsskuldbindingu í stofnefnahagsréikningi, að fjárhæð kr. 15,2 milljónir, var fært yfir eigið fé á árinu 2017 skv. fyrirmælum fjármála- og efnahagsráðuneytisins, sbr. einnig frumvarp til laga um staðfestingu ríkisréiknings fyrir árið 2017.

Afkoma ársins hefur verið flutt óskert á hreina eign þar sem reglugerð um yfirfærslur ónotaðra fjárhheimilda á grundvelli 2. mgr. 30. gr. LOF liggur ekki fyrir. Leiði tilkoma reglugerða til breytinga á meðferð afkomu mun það verða lelðrétt í ársréikningi fyrir árið 2019.

Skýringar

	31.12.2018	31.12.2017
13 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	14.754.562	13.208.593
Ógreidd laun	0	653.400
	<hr/> 14.754.562	<hr/> 13.861.993

14 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsila kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema sölundvirði verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2018	31.12.2017
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	11.510.901	9.285.712
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga	1.236.156	0
	<hr/> 12.747.057	<hr/> 9.285.712

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 1.1.2018	9.285.712	0	9.285.712
Rekstrarfjárveiting flokkuð sem fjárveiting til fjárfestinga		6.800.000	6.800.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	5.563.844	(5.563.844)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(3.338.655)	0	(3.338.655)
	<hr/> 11.510.901	<hr/> 1.236.156	<hr/> 12.747.057

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2018 munu kr. 2,9 milljónir koma til tekna á árinu 2019.

15 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði fram á árið 2020 og þjónustusamninga um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa o.fl. til næstu ára. Álegar greiðslu vegna húsaleigu nema 34 millj.kr. og vegna þjónustu- og vörslusamninga 11,3 millj.kr.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2018.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óefnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjaldfærðar óefnislegar eignir eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Ríkiseignir skuldbindur sig sbr. minnisblaði dags. 15.05.2019 að framvegis byggja á nýri skráningartöflu vegna húsaleigufermetra Neytendastofu í Borgartúni 21. Ný skráningartafla lá fyrir 01.04.2018. Fjársýslu ber því að haga greiðslum vegna húsaleigu Neytendastofu til Ríkiseigna í samræmi við þá ákvörðun. Neytendastofa ber að fá endurgreitt vegna ofgreiddrar húsaleigu sbr. nýri skráningartöflu og minnisblaði Ríkiseigna alls kr. 223.118 á mánuði og yfir allt tímabilið 01.04.2018 til 31.12.2018. Samtala á endurgreiðslukröfu á Ríkiseignir er að fjárhæð 2.125.062 kr. í árslok 2018.

Neytendastofu hefur einnig gert kröfu á þjóðskrá vegna vangoldinnar húsaleiguskulðar vegna geymslu sem þjóðskrá yfirtók af Neytendastofu árið 2010 en hefur aldrei greitt leigu fyrir en Neytendastofa hefur eins vegar staðið skil á leigugreiðslum til Ríkiseigna þar sem umrætt húsnæði var ekki rétt skráð. Hér er um að ræða afturvirkja kröfu á þjóðskrá. Einnig hefur verlð gerð krafa á Ríkiseignir vegna ofrukkunar á húsaleigu allt frá árinu 2005.